

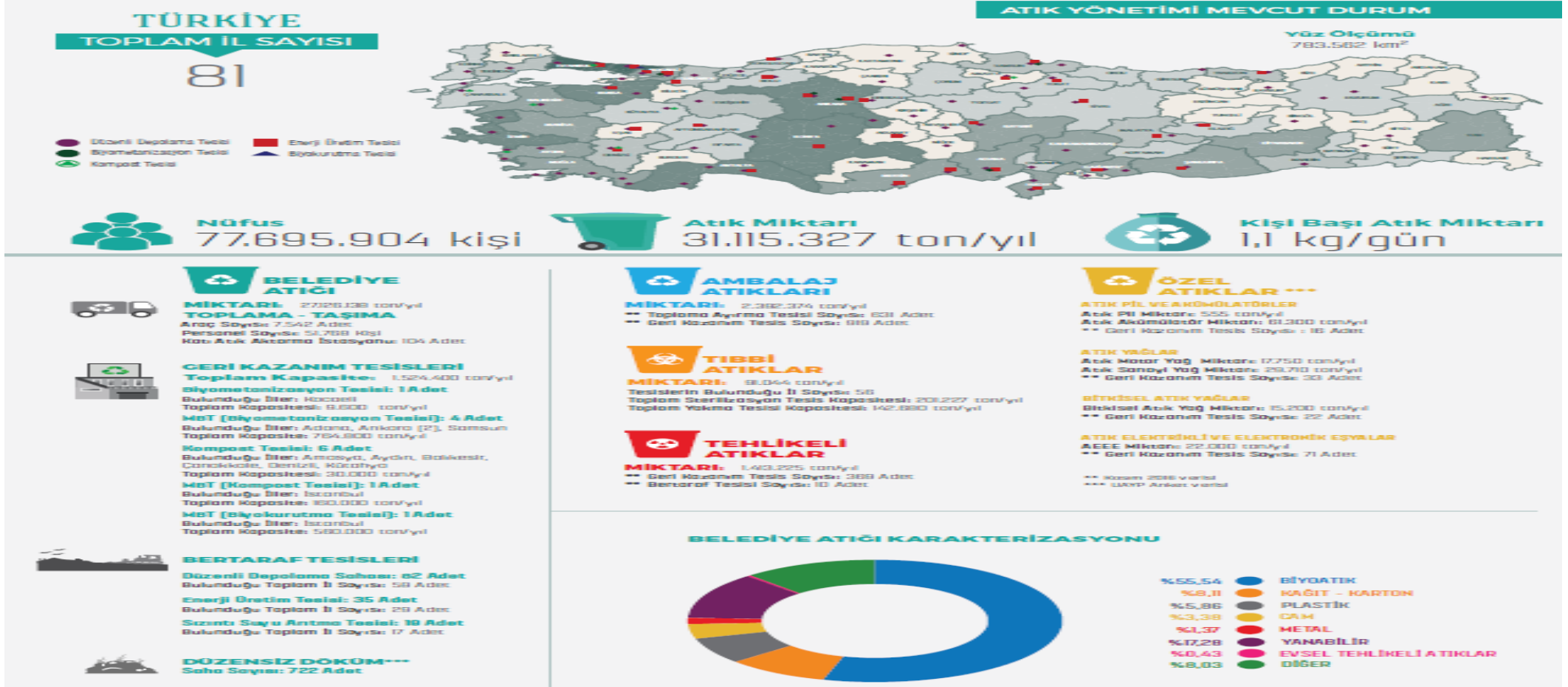
Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından
finanse edilmektedir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIğI

Sürdürülebilir **Atık** ve **Kaynak** Yönetimi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE
TOPLAM İL SAYISI
81

NÜFUS
84.508.383 kişi

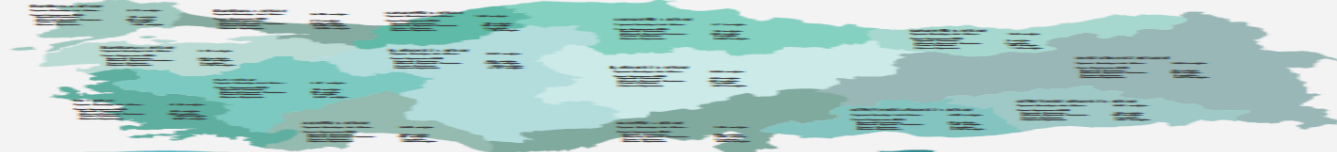
Atık Miktarı
38.046.374 ton/yıl

Kişi Başı Atık Miktarı
1,23 kg/gün

ATIK YÖNETİMİ PLANLAMA KARTI - 2023

BELEDİYE ATICI PLANLAMA HARİTASI

BELEDİYE ATICI

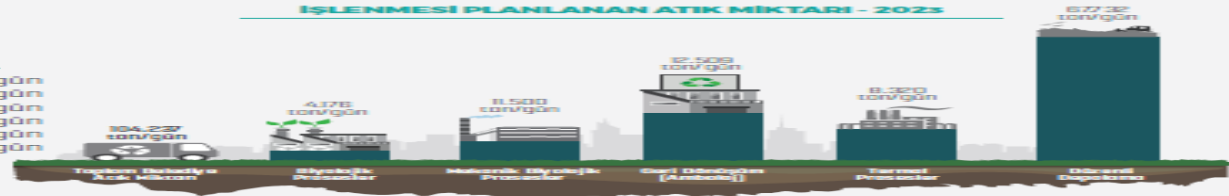

AMBALAJ ATIKLARI

İŞLENEN ATIK MİKTARI - 2014

Toplam Belediye Atık Miktarı	: 80.873 ton/gün
Çerç Dönüşüm (Ambalaj)	: 8.554 ton/gün
Biyolojik Prosesler	: 126 ton/gün
Mekanik Biyolojik Prosesler	: 4.250 ton/gün
Termal Prosesler	: 274 ton/gün
Düzenli Depolama	: 69.669 ton/gün

İŞLENMESİ PLANLANAN ATIK MİKTARI - 2023

NÜFUS VE BELEDİYE ATICI PROJEKSİYONU

Belediye Atık Projeksiyonu (ton/yıl)

Nüfus Projeksiyonu (kişi)

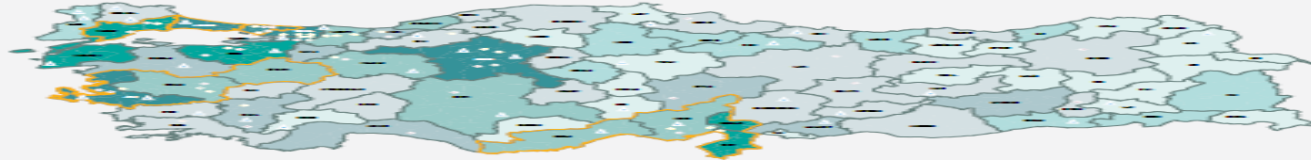

TEHLİKELİ ATIKLAR

MİKTARI (2014): 1403.225 ton/yıl
MİKTARI (2023): 2.302.300 ton/yıl

- ATY Hazırlama Tesisi
- Solüsyon/Çözelti/Çözelti Stabilizasyon Tesisi
- Yıkama
- 1. Sınıf Dönüşüm Depolama
- Çimento
- Kırmızı Çamurlu
- Dönüşüm Testisi
- Paslanmaz Atık Ön İşleme/Ara Depolama Tesisi
- Paslanmaz Yıkama Tesisi Bölümleri

TEHLİKELİ ATIK PLANLAMA HARİTASI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Ulusal Atık Yönetim Planı Hedef 2023

✓2023 yılında oluşan atığın; % 35'inin geri kazanım, % 65 inin düzenli depolama yönetimi ile bertaraf edilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla;

2014 yılında % 5,3 olan kaynağında ayrı toplanan ambalaj atığı oranını 2023 yılında % 12'ye yükseltmek

2014 yılında % 0,2 olan belediye atıklarının biyolojik yöntemler ile geri kazanım oranını 2023 yılında % 4'e yükseltmek

2014 yılında % 5,4 olan belediye atıklarının mekanik biyolojik prosesler ile geri kazanım oranını 2023 yılında % 11'e yükseltmek

2014 yılında % 0,3 olan belediye atıklarının termal yöntemler ile geri kazanım oranını 2023 yılında % 8'e yükseltmek

2014 yılında % 88,7 olan belediye atıklarının depolama yöntemi ile bertaraf oranını 2023 yılında % 65'e düşürmek

✓Düzensiz döküm sahalarının rehabilite edilmesi

✓İnşaat yıkıntı atıkları ve hafriyat toprağı yönetiminin ülke genelinde yaygınlaştırılması

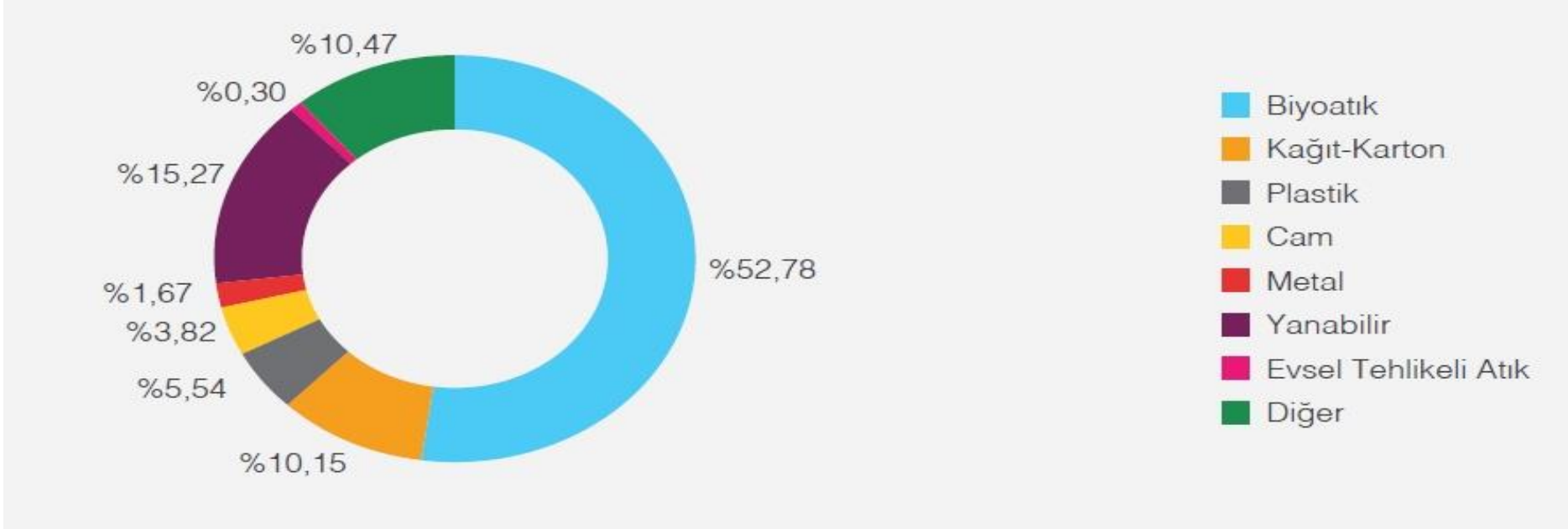
✓Özel atıkların yönetiminde toplama ve geri kazanım verimini arttırılması

✓Tehlikeli atıkların geri kazanım ve bertarafı için ilave tesis yatırımlarının yapılması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Belediye Atığı Karakterizasyonu ve Miktarı

**BELEDİYE
ATIĞI**

MİKTARI: 27.126.138 ton/yıl

TOPLAMA - TAŞIMA

Araç Sayısı: 7.542 Adet

Personel Sayısı: 51.768 Kişİ

Katı Atık Aktarma İstasyonu: 104 Adet

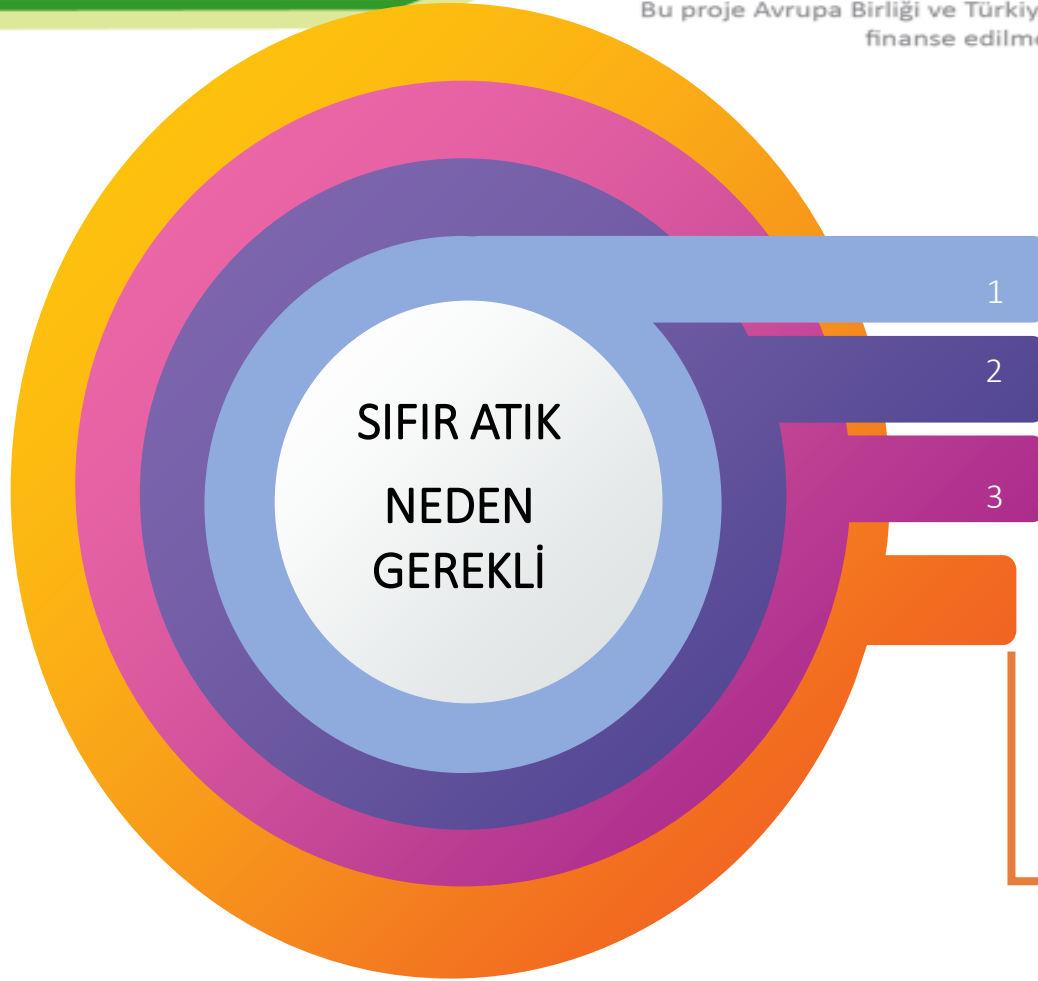
Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Atık Yönetimi Mevzuatı

Çevre Kanunu	(2872, 1983)
Büyükşehir Belediyesi Kanunu	(5216, 2004)
Belediye Kanunu	(5393, 2005)
Atık Yönetimi Yönetmeliği	(2015)
Maden Atıkları Yönetmeliği	(2015)
Atık Getirme Merkezi Tebliği	(2014)
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği	(2012)
Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	(2005-2007-2011)
Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik	(2010)
Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik	(2010)
Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik	(2009)
Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	(2008)
Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik	(2007)
Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği	(2006)
Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	(2017)
Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	(2004)
Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	(2015)
Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği	(2004)
Atık Getirme Merkezi Tebliği	(2014)
Kompost Tebliği	(2015)
Mekanik Ayırma, Biyokurutma, Biyometanizasyon Tesisleri ile Fermente Ürün Yönetimi Tebliği	(2015)
Atıktan Türetilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği	(2014)
Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği	(2011)
Atık Ara Depolama Tesisleri Tebliği	(2011)
Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliği	(2015)
Tanker Temizleme Tesisleri Tebliği	(2009)
Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolaması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği	(2011)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

İSRAFI ÖNLEMEK İÇİN

- Bilinçli Üretim ve Tüketimi Sağlamak
- Doğal Kaynakları Korumak

GELİŞMİŞ ÜLKELER İLE REKABET EDEBİLMEK İÇİN

- Döngüsel Ekonomiye Geçerek Atıkları hammadde olarak kullanmak
- Yeni İş İmkanları oluşturmak

ÇEVRESEL ZARARLARIN GİDERİLMESİ İÇİN

- Çevre ve İnsan Sağlığını Korumak
- Kirlilik Giderlerini Azaltmak

SOSYAL AÇIDAN BÜTÜNLEŞMEK İÇİN

- Halkın Duyarlı Olmasına Katkı Sağlamak
- Daha Çevre Dostu Yaşam Tarzına Sahip Olmak

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2017- SIFIR ATIK PROJESİ

**CUMHURBAŞKANLIğI
KÜLLİYESİ**

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIğI
ANA HİZMET BİNASI**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Bakanlık Sıfır Atık Projesi Uygulaması

Plastik Atıklar

Geri Dönüşüm

Kağıt Atıklar

Geri Dönüşüm

Cam Atıklar

Geri Dönüşüm

Metal Atıklar

Geri Dönüşüm

Organik Atıklar

Kompost

Geri Dönüşmeyen

Bertaraf

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Bakanlık Sıfır Atık Projesi Uygulaması

Bakanlığımız yemekhanesinde oluşan atıklar için biriktirme ekipmanları uygun yerlere yerleştirilmiş olup oluşan atıklar kaynağında ayrı olarak toplanmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

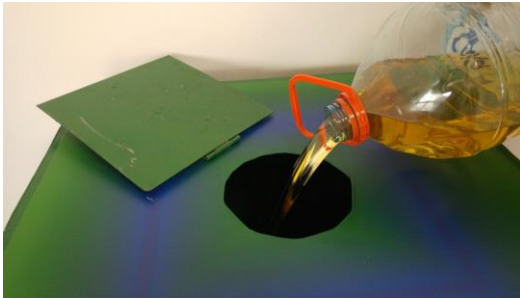
Atık Piller

Tıbbi Atıklar

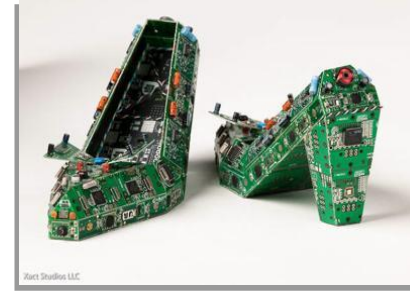
Bitkisel Atık Yağlar

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Tehlikeli Atıklar

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

KOMPOST MAKİNESİ

Organik atıklar, meyve ve sebze artıkları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kökenli atıklar

Bakanlığımızda oluşan organik atıklar toplanarak, kompost makinesinde kompost yapılmaktadır. Elde edilen malzeme, toprak iyileştirici olarak değerlendirilmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Geçici Atık Depolama Alanı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK PROJESİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Uygulaması (16 aylık uygulama)

TOPLAM 179 TON DEĞERLENDİRİLEBİLİR ATIK

	111 ton kağıt-karton		1887 adet ağaç
	39 ton plastik		636 varil petrol
	6,3 ton cam		7,5 ton hammadde
	8,7 ton metal		11,2 ton hammadde
	6,5 ton organik atık		2,5 ton kompost
	2,8 ton yemek artığı		2,8 ton besin
	3210 L bitkisel atık yağ		3210 L biyodizel
	1130 L atık motor yağ		700 L madeni yağ

22,2 ton
sera gazı salınımı

3.108 m³
su tasarrufu

686.107 kwh
enerji tasarrufu

1.210 m³
depolama alanı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

Atık oluşumunun önlenmesinden başlayarak atık durumuna geldikten sonra oluşan tüm atıkların özelliğine ve türüne göre kaynağında ayrı toplanarak çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmesine kadar geçen süreci içeren ve sıfır atık yaklaşımını hedef alır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cu
finanse edilmekte

BELEDİYE LERCE

**Atıklar, türlerine göre ayrı
toplanarak uygun tesislerde
geri kazanılmalı, gerekli
tesisler yapılmalıdır**

GERİ KAZANIM TESİSİ/KOMPOST TESİSİ

AYIRMA TESİSİ

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından
finanse edilmektedir.

BELEDİYELER İÇİN SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ KRİTERLERİ

Kriter-1	1. Sınıf Atık Getirme Merkezi/Merkezlerinin kurulmuş olması
Kriter-2	Uygun kapasite ve mesafelerde biriktirme ekipmanları yerleştirilmesi
Kriter-3	Mobil atık getirme merkezleri yerleştirilmesi
Kriter-4	İhtiyaca göre atık cam kumbaraları yerleştirilmesi
Kriter-5	Konutlar için en az ikili toplama sistemi Atık pil, bitkisel atık yağ, atık elektrikli ve elektronik eşya ile diğer atıklar için toplama noktaları/Atık Getirme Merkezleri/çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmesinin sağlanması
Kriter-6	Toplama günlerinin belirlenmesi, toplama programı hakkında halkın bilgilendirilmesi
Kriter-7	Verilerin kayıt altına alınması
Kriter-8	Biyo-bozunur atıkların ayrı toplanarak geri kazanımı konusunda gerekli çalışmanın yapılması
Kriter-9	Farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından
finanse edilmektedir.

BELEDİYELER İÇİN UYGULAMA TAKVİMİ

GEÇİŞ DÖNEMİ

GEÇİCİ MADDE 1-(1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihi itibariye, büyükşehir belediyesi olan illerde ilçe belediyeleri, diğer illerde il ve ilçe belediyeleri bir yıl içerisinde sıfır atık yönetim sistemini kurmakla yükümlüdür.

Belediye Nüfusu	Uygulamaya Geçiş Yılı
200 bin ve üzeri	2019
50 bin (dahil)-200 bin arası	2020
10 bin (dahil)-50 bin arası	2021
10 bin altı	2022

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

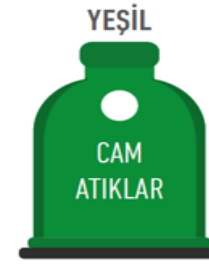
SIFIR ATIK TOPLAMA SİSTEMİ

**BİNA, OFİS, İŞYERİ,
KONUT, OKULİ AVM VE
BENZERİ YERLERDE
İÇ MEKANLARDA**

**YOĞUN MİKTARDA ORGANİK ATIK
OLUŞAN NOKTALARDA
YEMEKHANELER VE YEMEK HAZIRLAMA
BÖLÜMLERİNDE**

**CADDE, SOKAKLAR
GİBİ KAMUYA AÇIK
ALANLARDA**

****İhtiyaç halinde, oluşan atıkların türüne göre, üzerinde yazı ve şekillerle belirtmek suretiyle farklı biriktirme ekipmanları kullanılabilir.**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından
finanse edilmektedir.

BİNA VE YERLEŞKELER İÇİN SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ KRİTERLERİ

Kriter-1	Kâğıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit atıkları ayrı biriktirmek.
Kriter-2	Atık pil, bitkisel atık yağ, atık elektrikli ve elektronik eşya ile diğer geri kazanılabilir atıkları ayrı biriktirmek.
Kriter-3	Tehlikeli özellik gösteren atıklar ve tıbbi atıkları ayrı biriktirmek.
Kriter-4	Organik atıkları ve yemek artıklarını, yoğun oluşum gösteren çay ocakları, kafeterya, yemekhane gibi noktalarda ayrı biriktirmek.
Kriter-5	Biriktirme ekipmanlarında renk kriterine uymak, atık türüne özgü bilgilendirici işaret veya yazıların yer almasını sağlamak.
Kriter-6	Tüm biriktirme ekipmanlarının doğru hacim, adet ve özellikte olmasını sağlamak.
Kriter-7	Biriktirilen atıkları lisanslı atık işleme tesislerine/belediye toplama sistemine teslim edilmek üzere, oluşturulan geçici depolama alanında toplamak.
Kriter-8	Gerekli bilgilendirme eğitimleri vermek.

BİNA/YERLEŞKELER İÇİN UYGULAMA TAKVİMİ

Uygulamaya geçecek noktalar	Uygulamaya Geçiş Yılı
<p><u>Grup A</u></p> <ul style="list-style-type: none">.Terminaller (havalimanı, liman, marina, otopark, tren garı).Alışveriş Merkezleri.Organize Sanayi Bölgeleri.1000 ve üzerinde çalışanı olan kamu kurum ve kuruluşları.100'den fazla öğrencisi eğitim kurumları (okullar, üniversiteler, yurtlar).100'den fazla çalışanı olan işyerleri, sanayi kuruluşları.4 ve 5 yıldızlı oteller.50 ve üzeri yatak kapasitesine sahip sağlık kuruluşları	2019
<p><u>Grup B</u></p> <ul style="list-style-type: none">.500 ile 1000 arası çalışanı olan kamu kurum ve kuruluşları,.100 ve daha az öğrencisi olan eğitim kurumları (okullar, üniversiteler, yurtlar).100 ve daha az çalışanı olan işyerleri, sanayi kuruluşları.Hızlı yemek (Fast-Food) işletmeleri.Turizm işletme belgesine sahip yerler (restoranlar dahil)	2020
<p><u>Grup C</u></p> <ul style="list-style-type: none">.500'den az çalışanı olan kamu kurum ve kuruluşları	2021

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Plastik Poşetler

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren plastik poşetler ücretli olarak satış noktalarında verilecek.

Bu çalışma ile mevcutta 440 olan kişi başı plastik poşet kullanımı 2019 yılı sonunda 90, 2025 yılında 40 adete düşürülecek.

Türkiye’de Yıllık
30-35
milyar adet
plastik poşet
Kullanılıyor.

- Maliye Bakanlığı ilgili birimleri ile istişareler gerçekleştirilmiştir.
- 05 ve 20 Temmuz 2018 tarihlerinde Plastik Poşet Komisyonu ve Plastik Poşet Alt Komisyonu Toplantıları düzenlenmiştir.

Kurumsal Kapasite Artışı

Valilikler, Belediyeler, Okullar, Bakanlıklar gibi resmi kurumların kapasitelerinin geliştirilmesi için destekler verilmektedir

SAYILARLA SIFIR ATIK PROJESİ

TÜRKİYE	Sisteme Geçiş TOPLAM	OKULLAR	KURUMLAR	AVM	OTEL	HASTANE	SİTE	SANAYİ
GENEL TOPLAM	9852	6654	2293	12	19	594	91	186
MERSİN	1615	1132	127	0	0	356	0	0

Sıfır atık sistemine geçen kurum/okul sayısı:

- Mersin İlinde **127 kurum/kuruluş** sıfır atık sistemine geçilmiştir.
- Mersin İlinde **1132 okulda** sıfır atık sistemine geçilmiştir.
- Mersin İlinde **herhangi bir AVM'de** sıfır atık sistemine geçilmemiştir.
- Mersin İlinde **herhangi bir Otel'de** sıfır atık sistemine geçilmemiştir.
- Mersin İlinde **365 Hastanede** sıfır atık sistemine geçilmiştir.
- Mersin İlinde **herhangi bir Site' de** sıfır atık sistemine geçilmemiştir.
- Mersin İlinde **herhangi bir Sanayi (OSB)'de** sıfır atık sistemine geçilmemiştir.

Sıfır Atık Sistemi Kapsamında 300 den fazla kişiye eğitim düzenlenmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK ZİRVESİ

Bakanlığımız tarafından hayata geçirilen ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin himayelerinde yürütülen Sıfır Atık Projesi'nin ilk yılı geride kalırken, projenin her yönüyle ele alındığı Sıfır Atık Zirvesi 1 Kasım 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilmiştir.

Zirveye Bakanlar, Milletvekilleri, Belediye Başkanları ve sektör temsilcilerinden oluşan 2500 kişi katılım sağlamıştır.

Zirve dahilinde "Sıfır Atık İyi Uygulama Örnekleri", "Sıfır Atık Uygulamalarının Sektöre Yansımaları" ve "Sıfır Atık Yönetiminin Sosyal Boyutu" başlıklı paneller gerçekleştirilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK / SOSYAL MEDYA

Sifir Atik sosyal medya hesaplarında en çok erişim Instagram uygulamasından elde edilmiş olup, bu rakam 2 milyon 389 bin 857 kişidir, Facebook üzerinden 2 milyon 613 bin 744 erişim sağlanmıştır

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

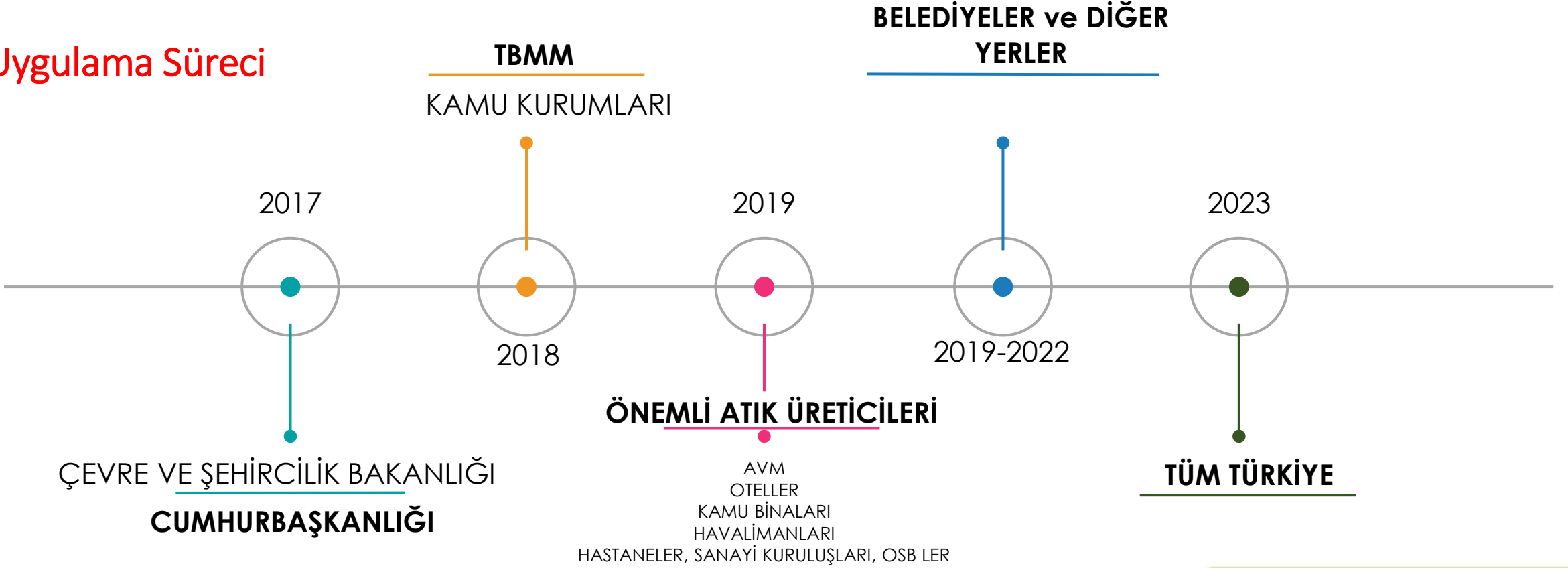
SIFIR ATIK WEB SİTESİ

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK PROJESİ

Uygulama Süreci

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SIFIR ATIK PROJESİ Hedefler

Projenin ülke çapına yayılması ile birlikte, **2023 yılına kadar geri kazanım oranı en az % 35'e çıkarılacaktır. 2030 yılına kadar bu oranın % 60'lara çıkarılması** ve depolanan atık miktarının ciddi oranda azaltılması hedeflenmektedir.

Atıkların toplanması, taşınması, geri kazanılması, işlenmesi vb işlemler için sanayimizde ve hizmet alanlarında ciddi yatırımların yapılması öngörülmektedir.

Uygulamanın hayata geçirilmesiyle birlikte yıllık 12,5 milyar TL lik bir ekonomik kazanç hedeflenmektedir.

2023 yılına kadar bu alanda 100.000 kişiye doğrudan istihdam sağlanacağını öngörülmektedir.

Kişi başı plastik kullanımının **400'lerden 90'lara indirgenmesi**, 2025 yılında ise bu değeri 40'lara kadar – diğer bir ifade ile %90 oranında- azaltma hedeflenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından
finanse edilmektedir.

HEDEF SIFIR ATIK SIFIR KAYIP

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Sıfır Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı
cygm.csb.gov.tr
(0 312) 586 30 00

